

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA FINANSÓW

z dnia 21 lipca 1976 r.

w sprawie prowadzenia ksiąg przez kościelne jednostki organizacyjne oraz zakony.

Na podstawie art. 101 ust. 5 i 6 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 z późniejszymi zmianami) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kościelne jednostki organizacyjne oraz zakony (domy generalne, prowincjalne, zakonne, klasztory) będące podmiotami podatkowymi w podatkach obrotowym i dochodowym obowiązane są prowadzić księgi rachunkowe.

2. Zwalnia się od obowiązku prowadzenia ksiąg rachunkowych zakony, które nie osiągają przychodów z kościołów i kaplic publicznych, a których przychody pochodzą wyłącznie:

- 1) z wynagrodzeń zakonników za pracę poza zakonem, w tym również w nie prowadzonych przez zakon kościelnych jednostkach organizacyjnych będących odrębnymi podmiotami podatkowymi,
- 2) z emerytur i rent otrzymywanych przez zakonników,
- 3) z podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym dochodów zakonników wykonujących funkcje proboszczów, wikariuszów, rektorów oraz innych duchownych, którzy zgłosili obowiązek podatkowy i płacą ten podatek,
- 4) z działalności zarobkowej zakonników w zakresie rzemiosła zgłoszonej do opodatkowania,
- 5) z innych przychodów lub dochodów zakonników, opodatkowanych podatkiem od wynagrodzeń, podatkiem dochodowym lub podatkiem gruntowym albo zwolnionych od tych podatków na podstawie obowiązujących przepisów,
- 6) z prowadzonych przez zakony gospodarstw rolnych objętych podatkiem gruntowym (zobowiązaniem pieniężnym).

3. Obowiązek prowadzenia ksiąg przez zakony określone w ust. 2 powstaje od miesiąca następującego po miesiącu, w którym osiągały one przychody nie wymienione w ust. 2.

§ 2. 1. Kościelne jednostki organizacyjne i zakony prowadzące działalność podlegającą podatkowi obrotowemu, co do której istnieje obowiązek prowadzenia ksiąg handlowych lub podatkowych, obowiązane są dla każdego rodzaju działalności prowadzić księgi handlowe lub zamiast ksiąg podatkowych — księgę przychodów i rozchodów.

2. W księgach, o których mowa w ust. 1, powinien być wyodrębniony rachunek kościelnej jednostki organizacyjnej lub zakonu, wykazujący wszystkie wpłaty tej jednostki i wypłaty na jej rzecz.

§ 3. Księgi rachunkowe oraz księgi przychodów i rozchodów należy prowadzić na drukach urzędowego nakładu.

§ 4. 1. Za prawidłowe księgi uważa się księgi prowadzone prawidłowo pod względem formalnym (niewadliwe) i materialnym (rzetelne).

2. Prawidłowe pod względem formalnym (niewadliwe) są księgi prowadzone zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia oraz objaśnieniami zamieszczonymi na wzorach ksiąg.

3. Prawidłowe pod względem materialnym (rzetelne) są księgi prowadzone zgodnie z prawdą.

§ 5. 1. W razie stwierdzenia przez organ administracji państwowej wadliwości ksiąg, polegających na formalnych usterkach i brakach, a nie mających w konkretnym wypadku istotnego znaczenia, organ ten powinien uznać księgi za dowód.

2. Przepisy art. 153 dekretu z dnia 16 maja 1946 r. o postępowaniu podatkowym (Dz. U. z 1963 r. Nr 11, poz. 60 z późniejszymi zmianami), zwanego dalej „dekretem”, stosuje się odpowiednio przy ocenie ksiąg rachunkowych.

§ 6. Okresem rachunkowym jest rok kalendarzowy.

§ 7. 1. Strony ksiąg powinny być kolejno ponumerowane.

2. Księgi należy prowadzić w języku polskim i w alfabecie polskiej. Zapisów do ksiąg należy dokonywać starannie i czytelnie atramentem, długopisem lub ołówkiem kopiaowym. Nie wolno pozostawiać odstępów w miejscach, które powinny być wypełnione. Niedopuszczalne jest skrobienie i zamazywanie, wycieranie bądź usuwanie innymi sposobami dokonanych zapisów.

3. Omyłki prostuje się przez przekreślenie błędnego zapisu i wpisanie właściwej treści lub sumy w ten sposób, aby treść i sumy poprzedniego zapisu były czytelne. Prośtowanie omyłek powinno być podpisane przez osobę, która go dokonała.

§ 8. 1. Księgi powinny obejmować wszystkie przychody i rozchody zarówno w gotówce, jak i naturze, bez względu na ich rodzaje, jeżeli rozporządzenie nie stanowi inaczej.

2. Obowiązek wpisywania do ksiąg rachunkowych wszystkich przychodów i wydatków nie dotyczy przychodów w naturze z własnego gospodarstwa rolnego, przeznaczonych na potrzeby tego gospodarstwa lub na wyżywienie członków domu zakonnego.

3. Przychody i rozchody kościelnych jednostek organizacyjnych i zakonów nie będących podmiotami podatkowymi w podatkach obrotowym i dochodowym powinny być objęte księgami jednostki zwierzchniej, będącej podmiotem podatkowym.

4. Dla kościelnych jednostek organizacyjnych i zakonów nie będących podmiotami podatkowymi mogą być pomocniczo prowadzone odrębne księgi rachunkowe. Zapisy w tych księgach po upływie każdego miesiąca powinny być przeniesione w sumach ogólnych do ksiąg rachunkowych jednostki zwierzchniej, będącej podmiotem podatkowym.

§ 9. 1. Przychody i rozchody w naturze powinny być księgowane według wartości rynkowej świadczenia.

2. Jeżeli przychodem w naturze jest nadzwyczajny dar, który został w całości przekazany przez kościelną jednostkę organizacyjną lub zakon instytucjom państwowym lub organizacjom społecznym powołanym dla celów opieki społecznej, taki przychód i rozchód może być księgowany w wartości poniesionych kosztów lub ewidencyjnie w wartości 1 zł.

§ 10. 1. Zapisy w księgach powinny być udokumentowane w sposób przewidziany przepisami art. 103 dekretu.

2. Zapisy w księgach uznaje się za należycie udokumentowane dowodami wewnętrznymi, jeżeli dowody te określają cel wydatków i zaopatrzone są w datę i podpisy osób, które bezpośrednio dokonały wydatków, i jeżeli wydatki te dotyczą:

- 1) kosztów przejazdów, diet i ryczałtów za noclegi w wysokości nie przekraczającej norm przewidzianych dla pracowników państwowych,
- 2) kosztów poniesionych na tragarzy itp.,
- 3) poniesionych kosztów transportu, jeżeli zgodnie z przepisami o przewozie kwity przewozowe są odbierane przy wydawaniu przesyłki, oraz kosztów dorożek, wózków ręcznych i rowerowych,
- 4) innych drobnych kosztów, które ze względu na swój rodzaj wyłączają możliwość uzyskania dowodu zewnętrznego i które nie przekraczają 1‰ przychodu.

3. Przychody ze składek i ofiar, na które brak jest odpowiednich dowodów, powinny być udokumentowane dowodami wewnętrznymi w formie protokołów podpisanych przez trzy osoby.

4. Zwalnia się kościelne jednostki organizacyjne i zakony obowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych od udokumentowania dowodami zapisów w tych księgach przychodów, o których mowa w § 1 ust. 2. Zwolnienie nie dotyczy gotówkowych przychodów ze sprzedaży płodów z gospodarstwa rolnego.

§ 11. 1. Wszelkie zdarzenia podlegające ujawnieniu w księgach powinny być uwidocznione na odpowiednich kontach w dniu, w którym nastąpiły, a w księgach rachunkowych najpóźniej w dniu następnym.

2. Terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego właściwy w sprawach podatku dochodowego, zwany dalej „właściwym organem”, może na wniosek kościelnej jednostki organizacyjnej lub zakonu zezwolić na księgowanie w księgach rachunkowych powtarzających się drobnych przychodów lub wydatków w odstępach dekadowych lub miesięcznych. Nie dotyczy to składek i ofiar.

3. Z końcem każdego roku kalendarzowego księgi rachunkowe oraz księgi przychodów i rozchodów powinny być zamknięte w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku przy równoczesnym sporządzeniu zestawienia wyników działalności z podziałem na poszczególne tytuły i rodzaje przychodów.

4. Księgi rachunkowe należy przechowywać przez lat 5, licząc od końca roku, którego księgi dotyczą.

5. Księgi przychodów i rozchodów należy dołączyć do rocznego zeznania podatkowego składanego zgodnie z przepisami dekretu.

6. Prowadzący księgi obowiązani są przechowywać przez okres podany w ust. 4 dowody stanowiące podstawę księgowania oraz wszystkie dokumenty wystawione w ramach istniejącego systemu kontroli wewnętrznej, jak również wszelkie inne dokumenty otrzymane w związku z osiąganymi przychodami i ponoszonymi wydatkami.

§ 12. 1. Terenowy organ administracji państwowej stopnia wojewódzkiego w szczególnie uzasadnionych wypadkach, na wniosek kościelnej jednostki organizacyjnej lub zakonu, może zezwolić na prowadzenie zamiast księgi rachunkowej innego rodzaju księgi, jeżeli księgi rachunkowe ze względu na charakter jednostki i rozmiar działania są niewystarczające do prawidłowego przedstawienia działalności jednostki, pod warunkiem, że księgi te będą zawierały zespoły kont dla przychodów i wydatków według rodzajów, wymienionych w księgach, o których mowa w § 3.

2. Właściwy organ może na wniosek strony zezwolić na prowadzenie i przechowywanie ksiąg wraz z dokumentami poza lokalem siedziby kościelnej jednostki organizacyjnej lub zakonu.

§ 13. Księgi, o których mowa w § 3, powinny być przed rozpoczęciem okresu rachunkowego przedstawione do poświadczenia właściwemu organowi.

§ 14. Traci moc rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 20 lutego 1962 r. w sprawie prowadzenia ksiąg przez kościelne osoby prawne oraz zakony i kongregacje duchowne (Dz. U. z 1962 r. Nr 18, poz. 77 i z 1972 r. Nr 6, poz. 35).

§ 15. 1. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Księgi rachunkowe oraz księgi przychodów i rozchodów prowadzone na podstawie rozporządzenia wymienionego w § 14 prowadzi się do końca 1976 r. według dotychczasowych wzorów z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia, chyba że rozporządzenie zwalnia od obowiązku ich prowadzenia.

Minister Finansów: *H. Kisiel*